

**Zacznij
przygotowania
do matury już dziś**

Kup vademecum i testy

sklep.operon.pl/matura

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI

Próbna Matura z OPERONEM

Język polski

Poziom podstawowy

Listopad 2017

Zadania sprawdzające rozumienie czytanego tekstu

Model zawiera przewidywane odpowiedzi. Odpowiedzi ucznia mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być synonimiczny wobec modelu.

Uwaga: Za pełną odpowiedź przyznaje się maksymalną liczbę punktów, za niepełną – wskazane w rubryce „punkty częściowe”. Nie należy przyznawać połówek punktów. Za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną nie przyznaje się punktów.

Zadanie 1.

Małgorzata Milewska-Stawiany, Wycieczki i obozy, czyli o dawnej taktyce walki zapisanej w języku

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Maksymalna liczba punktów	Punkty częściowe
1.1.	np. W języku zachowały się ślady dawnych obyczajów wojennych./Frazelogizmy są świadectwem dawnych zachowań i obyczajów wojennych./Badając historię frazeologizmów, dowiadujemy się czegoś o przeszłości.	1	0
1.2.	C	1	0
1.3.	żelazne zapasy – rezerwa robić coś bez zwłoki – robić coś natychmiast dawać się we znaki – dokuczać, dręczyć, niepokoić itp.	2	1 (za jeden element odpowiedzi)
1.4.	A np. Zdania oznajmujące, neutralne słownictwo, brak wyrazów nacechowanych emocjonalnie, przejrzysta kompozycja.	2	1 (za jeden element odpowiedzi)
1.5.	np. Autorka zaczyna kolejny akapit rozwinięciem, wyjaśnieniem dotyczącym wyrazu kończącego poprzedni. Przykład: ostatnie zdanie akapitu 3. „Obozy były niejednokrotnie oblegane.”, a pierwsze zdanie akapitu 4. „Oblężenie...”	2	1 (za jeden element odpowiedzi)
1.6.	Synonim: biegać Wykonawca czynności: biegacz Nazwa miejsca: bieźnia Rzeczownik nazywający czynność: bieganie (bieg)	2	1 (za dwa elementy odpowiedzi)
Razem		10	

Zadanie 2.

Karol Sienkiewicz, Magdalena Abakanowicz nie żyje. Potomkini Czyngis-chana i rewolucjonistka, która zmieniła bieg historii sztuki

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Maksymalna liczba punktów	Punkty częściowe
2.1.	np. Rzeźba, tkanina artystyczna	1	0
2.2.	Kiedy pojawiła się nowa forma plastyczna, w plebiscy- cie czytelnicy prasy wybrali słowo „abakan”. Abakan to rodzaj tkaniny artystycznej będącej monumentalną kompozycją przestrzenną zbliżoną do rzeźby.	2	1 (za jeden ele- ment odpowiedzi)
2.3.	Dzięki swoim pracom Abakanowicz zasłużyła na miej- sce w historii, dlatego w encyklopedii znajdziemy jej notatkę biograficzną, a w słowniku znajdziemy termin „abakan” utworzony od jej nazwiska.	1	0
2.4.	np. – stworzyła nową formę plastyką – wprowadziła polską sztukę na arenę międzynarodową – wpłynęła na zmianę pozycji tkaniny artystycznej (tkactwa) w sztuce – wpłynęła na zmianę pozycji sztuki kobiet	2	1 (za jeden ele- ment odpowiedzi)
2.5.	np. Andrzej Wajda – nagrodzony Oscarem; Czesław Miłosz, Wisława Szymborska, Henryk Sien- kiewicz – uhonorowani Nagrodą Nobla w dziedzinie literatury lub inne stosownie umotywowane przykłady	1	0
2.6.	np. Autor przedstawia Magdalенę Abakanowicz. Przywo- tuje fakty biograficzne oraz charakteryzuje jej twór- czość. Dzięki Abakanowicz w latach 60. zaczęto mówić o polskiej szkole tkaniny artystycznej, a artystka odnosiła sukcesy na wystawach w Szwajcarii i Brazylii. Jej „Abakan czerwony” zapoczątkował nową formę w sztuce, którą nazwano od nazwiska twórczyni. W latach 80. tworzyła „Tłumy”, porzucając tkaninę dla rzeźby, gdyż tkactwo uważała za niedoceniane. Jej wielkie kompozycje powstawały m.in. w Izraelu i Ja- ponii. Obecnie abakany można oglądać w londyńskiej galerii Tate Modern.	3	1 lub 2 (1 – gdy tekst zawiera za- burzenia dotyczące spójności oraz poziomu uogólnie- nia, 2 – gdy tekst zawiera zaburzenia dotyczące spój- ności lub poziomu uogólnienia)
Razem		10	

Zadanie 3.

Przykładowy plan rozprawki

Podane tu odpowiedzi są wyłącznie przykładową, a nie jedyną poprawną realizacją zadań. W zadaniu jest oceniana umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej zgodnej z regułami jej organizacji, zachowującej zasady spójności znaczeniowej i logicznej, mającej czytelną kompozycję, będącej spójną i funkcjonalną pod kątem stylistycznym. Za zadanie przyznaje się maksymalnie **50 punktów**. Wypracowanie musi mieć nie mniej niż **250 słów**.

Wypowiedź pisemna jest sprawdzana zgodnie z kryteriami podanymi w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego od roku szkolnego 2014/2015* (www.cke.edu.pl).

Temat 1. Groźna potęga, okiełznany żywioł, przyjazna siła... – czym dla człowieka może być przyroda? Rozważ problem, odwołując się do podanego fragmentu *Pana Tadeusza*, całego utworu oraz wybranych tekstów kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.

1. Postawienie tezy

Sformułowanie własnej opinii dotyczącej tematu; bądź sformułowanie hipotezy (np. *Natura to siła przyjazna człowiekowi* lub *Natura to niebezpieczny żywioł* lub *Natura może być różnie postrzegana* itp.).

2. Analiza podanego fragmentu, np.

- fragment utworu epickiego, rozpoczynający się apostrofą;
- personifikacja drzew;
- narrator pierwszoosobowy, wyraża emocje, emigrant, wracający we wspomnieniach do ojczystej przyrody;
- z czułością i sentymentem wspomina ojczyste drzewa (personifikacja podkreśla emocjonalny związek);
- przyroda (tu lasy) to nie tylko ważny symbol ojczyzny (małej ojczyzny), ale także świadek historii;
- przyroda to patron, świadek codzienności, zabaw, świąt, radosnych spotkań; to źródło inspiracji, natchnienia dla rodzimych artystów;
- symbol polskości – ojczyzny bezczeszczonej, traktowanej przez zaborców (Rosjan) bez szacunku, wykorzystywanej dla przyziemnych, merkantylnych celów;
- dla narratora to niezwykle urodny miejsce zadumy, schronienia, inspiracji.

3. Odwołanie do całego utworu, np.

- przywołanie opisu wnętrza puszczy litewskiej jako przykładu niedostępnych człowiekowi harmonii i ładu;
- przywołanie opisu sadu jako przykładu natury służącej człowiekowi, podporządkowanej jego potrzebom, symbolu arkadii;
- przywołanie sporu Tadeusza z Telimeną i Hrabią na temat ojczystej przyrody (utożsamienie przyrody z ojczyzną);
- przywołanie innych, trafnie dobranych fragmentów funkcjonalnych wobec tematu.

4. Przywołanie innych tekstów kultury, np.

- oświeceniowa oda *Balon* A. Naruszewicza
- ballady romantyczne
- Sonety krymskie
- poezja i proza młodopolska
- opowiadania B. Schulza
- przywołanie malarstwa romantycznego (T. Géricault, C.D. Friedrich, W. Turner i inni)
- przywołanie malarstwa impresjonistycznego
- przywołanie filmów ukazujących naturę i relacje człowieka z nią (np. *Nosferatu wampir* W. Herzoga, *Wszystko za życie* S. Penna, na podstawie książki J. Krakauera, *Everest* B. Kormákura i inne)
- inne funkcjonalne wobec tematu przykłady

5. Wykorzystanie kontekstu

- przywołanie romantycznej koncepcji natury i relacji człowieka z nią;
- wskazanie zależności postrzegania natury i relacji człowieka z nią od filozofii epoki;
- przywołanie innych funkcjonalnych kontekstów.

6. Podsumowanie rozważań, ostateczne sformułowanie własnego stanowiska

Kryteria oceny rozprawki	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Sformułowanie stanowiska	Oceniając pracę pod względem sformułowania stanowiska, bierze się pod uwagę adekwatność, czyli odpowiedniość stanowiska i problemu. <ul style="list-style-type: none"> – 6 pkt – stanowisko jest adekwatne do problemu podanego w poleceniu – 3 pkt – stanowisko jest częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu – 0 pkt – stanowisko jest nieadekwatne lub brak stanowiska	0–6
Uzasadnienie stanowiska	Oceniając pracę pod względem uzasadnienia stanowiska, bierze się pod uwagę, czy jest ono trafne, czy jest szerokie i czy jest pogłębione. <ul style="list-style-type: none"> – 18 pkt – uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione – 12 pkt – uzasadnienie trafne i szerokie – 8 pkt – uzasadnienie trafne, ale wąskie – 4 pkt – uzasadnienie częściowe – 0 pkt – brak uzasadnienia stanowiska	0–18
Poprawność rzeczowa	Oceniając pracę pod względem poprawności rzeczowej, bierze się pod uwagę liczbę błędów rzeczowych. <ul style="list-style-type: none"> – 4 pkt – brak błędów rzeczowych – 2 pkt – nie więcej niż 1 błąd rzeczowy – 0 pkt – błędy rzeczowe Błąd kardynalny to błąd wskazujący na nieznaną treść tekstu kultury oraz kontekstów, do których odwołuje się zdający.	0–4

Kryteria oceny rozprawki	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Zamysł kompozycyjny	Oceniając pracę pod względem zamysłu kompozycyjnego, bierze się pod uwagę: – funkcjonalność segmentacji – czy zostały wyodrębnione w tekście (językowo i graficznie) części pracy oraz akapity, – uporządkowanie tekstu – czy wyodrębnione części i akapity zostały logicznie uporządkowane. – 6 pkt – kompozycja funkcjonalna – 3 pkt – zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 0 pkt – brak zamysłu kompozycyjnego	0–6
Spójność lokalna	Oceniając pracę pod względem spójności lokalnej, bierze się pod uwagę zgodność logiczną i gramatyczną między sąsiadującymi zdaniami w akapitach. – 2 pkt – pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności – 1 pkt – znaczne zaburzenia spójności – 0 pkt – wypowiedź niespójna	0–2
Styl tekstu	Oceniając pracę pod względem stylu tekstu, bierze się pod uwagę jego stosowność, zachowanie zasady decorum. – 4 pkt – styl stosowny – 2 pkt – styl częściowo stosowny – 0 pkt – styl niestosowny	0–4
Poprawność językowa	Oceniając pracę pod względem poprawności językowej, bierze się pod uwagę liczbę i wagę błędów składniowych, leksykalnych, słowotwórczych, frazeologicznych, fleksyjnych i stylistycznych. – 6 pkt – brak błędów lub nieliczne błędy nierażące – 3 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące	0–6
Poprawność zapisu	Oceniając pracę pod względem poprawności zapisu, bierze się pod uwagę liczbę oraz wagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. – 4 pkt – zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące – 2 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące	0–4
<p>Niezależnie od stopnia realizacji poszczególnych podkryteriów zdający:</p> <ul style="list-style-type: none"> – otrzymuje 0 punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli przyznano 0 punktów w kategorii sformułowanie stanowiska, – nie otrzymuje punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli otrzymał 3 punkty w kategorii sformułowanie stanowiska, a 0 punktów za uzasadnienie stanowiska, – otrzymuje punkty tylko w kategoriach: sformułowanie stanowiska, uzasadnienie stanowiska i poprawność rzeczową, jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów. <p>Praca zostaje zdyskwalifikowana w przypadku pojawienia się błędu kardynalnego.</p>		

Przykładowy plan interpretacji utworu poetyckiego

Podane tu odpowiedzi są wyłącznie przykładową, a nie jedyną poprawną realizacją zadań. W zadaniu jest oceniana umiejętność odbioru, analizy i interpretacji utworu literackiego oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej. Za zadanie przyznaje się maksymalnie **50 punktów**. Wypracowanie musi mieć nie mniej niż **250 słów**.

Wypowiedź pisemna jest sprawdzana zgodnie z kryteriami podanymi w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego od roku szkolnego 2014/2015* (www.cke.edu.pl).

Temat 2. Zinterpretuj podany utwór. Postaw tezę interpretacyjną i ją uzasadnij. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.

1. Postawienie tezy interpretacyjnej, np.

- wiersz jest refleksją nad egzystencjalną wartością jednostkowych doświadczeń, ich wyjątkowością, wyraża wątpliwości co do nich.

2. Uzasadnienie tezy, np.

- określenie podmiotu lirycznego – wypowiada się w 1 os. l.m., w imieniu swoim i jakiejś bliskiej osoby, z którą dane było mu doświadczyć bliskości, dzielić intymność, a zarazem w imieniu ludzi w ogóle;
- dostrzeżenie funkcji początkowego wyliczenia nowych doświadczeń składających się na jednostkowy tok indywidualnego życia, podkreślającego ich mnogość i różnorodność;
- dostrzeżenie funkcji pointy komentującej powyższe wyliczenie – kwestionującej wyjątkowość przeżytych doświadczeń;
- wskazanie funkcji nagromadzenia pytań tworzących dalszą część wiersza – po rozbudowanym, obejmującym 5 wersów stwierdzeniu następuje wyliczenie pytań, które wyrażają wątpliwości podmiotu, są wyrazem poszukiwania tego, co w każdym życiu wyjątkowe, choć doświadczane przez innych ludzi od zawsze;
- wskazanie aspektów egzystencjalnych doświadczeń, których dotyczą pytania: uczuć łączących ludzi, emocji przeżywanych indywidualnie, relacji międzyludzkich i ich wyjątkowości, doświadczenia sacrum, wartości wiedzy;
- dostrzeżenie, że pytania pozostają bez odpowiedzi.

3. Wykorzystanie kontekstów, np.

- odwołanie do Księgi Koheleta (*nic nowego pod słońcem...*);
- przywołanie noblowskiego przemówienia Wisławy Szymborskiej.

4. Podsumowanie rozważań, np.

- dostrzeżenie niejednoznaczności wypowiedzi podmiotu lirycznego;
- sformułowanie własnych wniosków.

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Koncepcja interpretacyjna	Oceniając pracę pod względem koncepcji interpretacyjnej, bierze się pod uwagę jej niesprzeczność z utworem oraz skalę spójności. Istotne jest również to, czy zdający odnajduje sensy niedosłowne w utworze. – 9 pkt – koncepcja niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensy niedosłowne – 6 pkt – koncepcja niesprzeczna z utworem, ale niespójna i/lub obejmująca w większości znaczenia dosłowne – 3 pkt – koncepcja częściowo sprzeczna z utworem – 0 pkt – brak koncepcji lub koncepcja całkowicie sprzeczna z utworem	0–9
Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	Oceniając pracę pod względem uzasadnienia tezy interpretacyjnej, bierze się pod uwagę, czy jest: – trafna – czy zawiera wyłącznie powiązane z tekstem argumenty za odczytaniem sensu utworu, – pogłębiona – znajduje potwierdzenie nie tylko w tekście, lecz także w kontekstach. – 15 pkt – uzasadnienie trafne i pogłębione – 10 pkt – uzasadnienie trafne, ale niepogłębione – 5 pkt – uzasadnienie częściowo trafne – 0 pkt – brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację	0–15
Poprawność rzeczowa	Oceniając pracę pod względem poprawności rzeczowej, bierze się pod uwagę liczbę błędów rzeczowych: – 4 pkt – brak błędów rzeczowych – 2 pkt – nie więcej niż 1 błąd rzeczowy – 0 pkt – błędy rzeczowe Błąd kardynalny to błąd wskazujący na nieznaną treść tekstu kultury oraz kontekstów, do których odwołuje się zdający.	0–4
Zamysł kompozycyjny	Oceniając pracę pod względem zamysłu kompozycyjnego, bierze się pod uwagę: – funkcjonalność segmentacji – czy zostały wyodrębnione w tekście (językowo i graficznie) części pracy oraz akapity, – uporządkowanie tekstu – czy wyodrębnione części i akapity zostały logicznie uporządkowane. – 6 pkt – kompozycja funkcjonalna – 3 pkt – zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 0 pkt – brak zamysłu kompozycyjnego	0–6
Spójność lokalna	Oceniając pracę pod względem spójności lokalnej, bierze się pod uwagę zgodność logiczną i gramatyczną między sąsiadującymi zdaniami w akapitach. – 2 pkt – pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności – 1 pkt – znaczne zaburzenia spójności – 0 pkt – wypowiedź niespójna	0–2
Styl tekstu	Oceniając pracę pod względem stylu tekstu, bierze się pod uwagę jego stosowność, zachowanie zasady decorum. – 4 pkt – styl stosowny – 2 pkt – styl częściowo stosowny – 0 pkt – styl niestosowny	0–4

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawność językowa	Oceniając pracę pod względem poprawności językowej, bierze się pod uwagę liczbę i wagę błędów składniowych, leksykalnych, słowotwórczych, frazeologicznych, fleksyjnych i stylistycznych. – 6 pkt – brak błędów lub nieliczne błędy nierażące – 3 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące	0–6
Poprawność zapisu	Oceniając pracę pod względem poprawności zapisu, bierze się pod uwagę liczbę oraz wagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. – 4 pkt – zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące – 2 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące	0–4
<p>Niezależnie od stopnia realizacji poszczególnych podkryteriów zdający:</p> <ul style="list-style-type: none"> – otrzymuje 0 punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli przyznano 0 punktów w kategorii koncepcja interpretacyjna, – nie otrzymuje punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli otrzymał 3 punkty w kategorii koncepcja interpretacyjna, a 0 punktów za uzasadnienie tezy interpretacyjnej, – otrzymuje punkty tylko w kategoriach: koncepcja interpretacyjna, uzasadnienie tezy interpretacyjnej i poprawność rzeczowa, jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów. <p>Praca zostaje zdyskwalifikowana w przypadku pojawienia się błędu kardynalnego.</p>		

Kup vademecum i testy
sklep.operon.pl/matura

TWÓJ KOD DOSTĘPU

E 1 D 7 5 1 F 1 9

Wybierz

Zdecydowanie
NAJLEPSZY SERWIS DLA
MATURZYSTÓW
WWW.GIELDAMATURALNA.PL

DLA CIEBIE:

► WIĘCEJ ZADAŃ

► PEŁEN DOSTĘP do całego serwisu przez 2 tygodnie*!

- 1 Zaloguj się na gieldamaturalna.pl
- 2 Wpisz swój kod
- 3 Odblokuj dostęp do bazy tysięcy zadań i arkuszy
- 4 Przygotuj się do matury z nami!

Najlepsze zakupy
przed egzaminem!

BEZPŁATNA
DOSTAWA

-15% SUPER
RABAT

TESTY, VADEMECUM
I PAKIETY 2018

* Kod umożliwia dostęp do wszystkich materiałów zawartych w serwisie gieldamaturalna.pl przez 14 dni od daty aktywacji (pierwsze użycie kodu). Kod należy aktywować do dnia 31.12.2017 r.